

ЗВІТ

Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за третю сесію Верховної Ради України ІХ скликання

***Третя сесія
Верховної Ради України
дев'ятого скликання***

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування створено Верховною Радою України IX скликання відповідно до Постанови від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання». Персональний і посадовий склад Комітету було визначено відповідно до Постанови Верховної Ради України від 29 серпня 2019 року № 20-ІХ «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» і він налічував 28 народних депутатів України. Водночас під час роботи третьої сесії (14 липня 2020 року) зі складу Комітету вийшла народний депутат України А.Шкрум і на завершення звітнього періоду склад Комітету налічував 27 народних депутатів України.

Структура Комітету впродовж третьої сесії не зазнала змін і попередній розгляд та підготовку питань за окремими напрямками роботи Комітету здійснювали 12 підкомітетів, створених, зважаючи на положення статті 37 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», на першому засіданні Комітету, яке відбулося 4 вересня 2019 року. Разом з тим, за рішенням Комітету від 9 липня 2020 року головою підкомітету з питань захисту інвестицій в об'єкти будівництва замість народного депутата України О.Аліксійчука було обрано народного депутата України А.Стріхарського.

ЗАКОНОПРОЕКТНА РОБОТА КОМІТЕТУ

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за звітний період здійснював свою роботу відповідно до Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», доручень Верховної Ради України та Голови Верховної Ради України на основі законності,

КОМІТЕТИ БУДУЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ПРИНЦИПАХ:

- верховенства права;
- законності;
- гласності;
- їх рівноправності;
- доцільності;
- функціональності;
- плановості;
- наукової обґрунтованості;
- колегіальності;
- вільного обговорення і вирішення питань.

стаття 3

Закону України

«Про комітети Верховної Ради»

гласності, наукової обґрунтованості, вільного обговорення і вирішення питань, колегіальності, плановості, рівноправності, доцільності, функціональності.

Діяльність Комітету була організована відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (лютий – липень 2020 р.), затвердженого на засіданні Комітету 15 січня 2020 року, доручень

Верховної Ради України та її керівництва щодо попередньої підготовки проектів актів Верховної Ради України та питань, віднесених до відання Комітету, окремих рішень Комітету та доручень Голови Комітету щодо опрацювання питань, проведення тих чи інших заходів. Діяльність Комітету підпорядковувалась вирішенню важливих завдань з підготовки на розгляд Верховної Ради України проектів законодавчих актів та парламентських постанов, що стосувалися діяльності Кабінету Міністрів України, Центральної виборчої комісії, проблематики нормативного регулювання та вирішення питань у сферах місцевого самоврядування, виборів, державної служби, формування та діяльності об'єднаних територіальних громад, статусу столиці України, адміністративних послуг та процедур, містобудування та земельних відносин, державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві, будівельної діяльності, нормування у будівництві, захисту інвестицій при спорудженні об'єктів будівництва, житлової політики та житлового господарства, встановлення меж районів, перейменування населених пунктів, призначення чергових виборів до органів місцевого самоврядування тощо.

Засідання Комітету за період роботи третьої сесії проводились відповідно до Постанови Верховної Ради України від 16 січня 2020 року № 462-ІХ «Про календарний план проведення третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» та прийнятого відповідно до цієї Постанови Рішення Комітету від 5 лютого 2020 року «Про календарний план проведення засідань Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування та його підкомітетів на період третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (лютий – липень 2020 року)». Передбачалося, що засідання Комітету проводяться кожної середи о 15:00 у дні пленарних засідань Верховної Ради України та, у разі необхідності, у тижні роботи комітетів; засідання підкомітетів Комітету відбуваються у дні пленарних засідань Верховної Ради України та у тижні роботи в комітетах.

Під час розгляду питань порядку денного на засіданнях Комітету були дотримані норми Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (в тому числі пункту 4 Прикінцевих положень цього Закону щодо особливостей проведення засідань комітетів у режимі відеоконференції) та Регламенту Верховної Ради України в частині відкриття та закриття головуючим засідання, винесення на обговорення проектів актів Комітету, підготовлених профільними підкомітетами, надання слова для доповідей, виступів, пояснень, коментарів, відповідей на питання як членам Комітету, так і запрошеним на засідання особам, оголошення результатів голосування та факту прийняття акту Комітету, інформування про матеріали, що надійшли на адресу Комітету, здійснення голосування народними депутатами України – членами Комітету особисто в залі засідань Комітету тощо.

Засідання Комітету та його підкомітетів проходили у діловій атмосфері, за взаємної поваги народних депутатів України – членів Комітету один до одного, працівників секретаріату та запрошених. Жодного разу засідання Комітету не переносилися чи були припинені внаслідок відсутності кворуму. Середній показник присутності народних депутатів України – членів Комітету на його

засіданнях склав близько 90 %, тобто в одному засіданні Комітету брали участь, як правило, 24-25 народних депутатів України.

ЗАКОНОПРОЕКТНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 12, 15, 16

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

Всього за звітний період було проведено 19 засідань Комітету (10 планових та 9 позапланових, в тому числі 3 в режимі відеоконференції) на яких розглянуто 123 питання різної

спрямованості в розрізі виконання Комітетом законопроектної (39), організаційної (75) та контрольної функцій (9). На цих засіданнях було розглянуто, підготовлено та подано для розгляду на пленарних засіданнях Парламенту 36 проектів актів Верховної Ради України (зокрема 12 проектів постанов Верховної Ради України стосовно реалізації її установчих повноважень).

За час роботи третьої сесії Верховної Ради України **було прийнято 3 закони України** з питань, що належали до предмету відання Комітету:

- Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» (№562-IX від 16.04.2020);

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства» (№805-IX від 16.07.2020).

- Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо кандидатського резерву (реєстр. № 3491 від 18.05.2020) також було прийнято в цілому як закон Верховною Радою України 3 липня 2020 року, однак Президент України 27 липня 2020 року повернув прийнятий закон разом зі своїми пропозиціями до Верховної Ради України для його повторного розгляду.

На виконання установчих повноважень Верховної Ради України Парламенту **Комітет забезпечив підготовку прийняття 7 постанов Верховної Ради України** з надзвичайно важливих питань захисту прав інвесторів у житлову нерухомість, формування Кабінету Міністрів України, кардинального оновлення територіального устрою держави на районному рівні та проведення в Україні чергових місцевих виборів:

- Постанова Верховної Ради України про проведення парламентських слухань на тему: «Захист інвестицій в житлову нерухомість та шляхи вирішення проблем постраждалих інвесторів» (№ 497-IX від 04.02.2020);

- Постанова Верховної Ради України про відставку Прем'єр-міністра України Гончарука О.В. (№ 514-IX від 04.03.2020);

- Постанова Верховної Ради України про призначення Шмигала Д.А. Прем'єр-міністром України (№ 515-IX від 04.03.2020);

- Постанова Верховної Ради України про формування складу Кабінету Міністрів України (№ 516-IX від 04.03.2020);

- Постанова Верховної Ради України про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України (№ 519-ІХ від 04.03.2020);
- Постанова Верховної Ради України «Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році» (№795-ІХ від 15.07.2020);
- Постанова Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» (№ 807-ІХ від 17.07.2020).

У розрізі підкомітетів результати роботи Комітету є такими.

Підкомітет з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород забезпечив опрацювання до розгляду на засіданнях Комітету 4 проекти законів України та 5 проектів постанов Верховної Ради України, головним з підготовки яких визначався Комітет.

Так, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України (реєстр. № 3195 від 10.03.2020) було подано народними депутатами України Р.Лозинським, В.Безгіним, А.Клочком та іншими з метою надання комітетам Верховної Ради України та Верховній Раді України повноваження при розгляді питання про звільнення члена Кабінету Міністрів України заслуховувати його звіт про свою діяльність на посаді, а також привести у відповідність до Конституції України положення Регламенту Верховної Ради України, якими регулюється порядок призначення та звільнення членів Кабінету Міністрів України. Даний законопроект було розглянуто на засіданні Комітету 22 квітня 2020 року та прийнято Верховною Радою України за основу за наслідками розгляду в першому читанні 16 червня 2020 року.

Проект Закону про внесення змін до статті 91 Закону України «Про державну службу» (реєстр. № 3489 від 15.05.2020), внесений народним депутатом України Д.Монастирським, мав своїм завданням законодавче закріплення повноважень керівника державної служби в Державному бюро розслідувань за Директором Державного бюро розслідувань та директорами територіальних управлінь Державного бюро розслідувань. Даний законопроект Комітет розглянув 3 червня 2020 року, а Верховна Рада України прийняла його за основу 14 липня 2020 року.

Проект Закону про інтерпеляцію (реєстр. № 3499 від 18.05.2020), поданий народними депутатами Я.Железняка, Д.Разумковим, Р.Стефанчуком та іншими, передбачав запровадження у вітчизняному законодавстві інституту інтерпеляції як елементу забезпечення здійснення Верховною Радою України контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України шляхом встановлення права народних депутатів України ініціювати проведення обов'язкових слухань з питань діяльності окремого члена Кабінету Міністрів України та вирішення питання про задовільність його роботи. Даний законопроект було розглянуто на засіданні Комітету 17 червня 2020 року та ухвалено висновок щодо необхідності його повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо кандидатського резерву (реєстр. № 3491 від 18.05.2020), внесений народними депутатами України А.Клочком, О.Корнієнком, В.Безгіним та А.Шкрум, було розроблено з метою використання професійного потенціалу кандидатів на посади державної служби, які набрали найбільшу загальну кількість балів за результатами складання загального рейтингу кандидатів, що взяли участь у конкурсі, але не визначені суб'єктом призначення або керівником державної служби переможцями конкурсу. Даний законопроект було підготовлено до розгляду у двох читаннях на засіданнях Комітету 3 та 30 червня 2020 року відповідно, та прийнято Верховною Радою України в цілому як закон 3 липня 2020 року. Однак Президент України В.Зеленський не підписав зазначений документ, а повернув його до Верховної Ради України для повторного розгляду разом зі своїми пропозиціями.

На засіданні Комітету, що відбулося 4 березня 2020 року, були розглянуті кадрові питання, спрямовані на реалізацію установчих повноважень Верховної Ради України, передбачених пунктом 12 частини першої статті 85 Конституції України щодо призначення за поданням Президента України Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України, призначення за поданням Прем'єр-міністра України інших членів Кабінету Міністрів України, звільнення зазначених осіб з посад, вирішення питання про відставку Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України. За результатами розгляду відповідних заяв та подань визначених Конституцією України суб'єктів владних повноважень, народними депутатами України – членами Комітету були подані на розгляд Верховної Ради України проекти постанов Верховної Ради України про відставку Прем'єр-міністра України Гончарука О.В. (реєстр. № 3158 від 04.03.2020), про призначення Шмигала Д.А. Прем'єр-міністром України (реєстр. № 3168 від 04.03.2020), про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України (реєстр. № 3171 від 04.03.2020), про формування складу Кабінету Міністрів України (реєстр. № 3172 від 04.03.2020). Всі вищевказані проекти були прийняті Верховною Радою України на її пленарному засіданні 4 березня 2020 року.

Проект Постанови про оголошення конкурсу на кращий ескіз великого Державного Герба України (реєстр. № 3994 від 18.08.2020), поданий народними депутатами України Д.Разумковим, Р.Стефанчуком, О.Корнієнком, А.Клочком, А.Загоруйко, Д.Чорним, був спрямований на створення передумов для визначення на законодавчому рівні ескізу, опису, порядку використання та правового захисту великого Державного Герба України. У зв'язку з цим пропонувалося доручити Кабінету Міністрів України провести конкурс на кращий ескіз великого Державного Герба України та у визначені строки утворити організаційний комітет, розробити та затвердити відповідні положення, а також вирішити питання щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення організації та проведення конкурсу; здійснити всебічне суспільне обговорення ескізу великого Державного Герба України та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції встановлені за результатами конкурсу. Комітет підтримав законодавчу ініціативу і за наслідками засідання 25 серпня

2020 року рекомендував Верховній Раді України прийняти даний проект. Верховна Рада України прийняла його на позачерговій сесії 25 серпня 2020 року.

Підкомітетом з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії було підготовлено до розгляду на засіданнях Комітету 8 проектів законів України та 4 проекти постанов Верховної Ради України, що стосувалися питань у сферах виборів та референдумів.

Зокрема, на законодавче регулювання проблематики організації, проведення, встановлення та імплементації результатів референдумів в Україні були спрямовані проект Закону про всеукраїнський референдум (реєстр. № 2182 від 26.09.2019), поданий народними депутатами України Ю.Тимошенко та С.Соболевим, проект Закону про всеукраїнський та місцеві референдуми за народною ініціативою (реєстр. № 3177 від 05.03.2020), поданий народними депутатами України В.Німченком, В.Медведчуком, В.Рабіновичем та іншими, проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. №3612 від 09.06.2020), поданий Президентом України В.Зеленським. Дані законопроекти розглядалися на засіданні Комітету 17 червня 2020 року, а на засіданні Верховної Ради України 18 червня 2020 року законопроект з реєстр. №3612 було прийнято за основу.

Проект Закону про внесення змін до статті 225 Виборчого кодексу України (щодо розміру грошової застави) (реєстр. № 2769 від 17.01.2020), поданий народними депутатами України О.Савчук, І.Крульком, М.Цимбалюком та іншими, передбачав суттєве зменшення розміру грошової застави та усунення дискримінаційного підходу до кандидатів у міські голови у містах з кількістю виборців понад 90 тисяч та виборчих списків партій до місцевих рад (обласних та міських з кількістю виборців більше 90 тисяч). Комітет розглянув даний законопроект на своїх засіданнях 22 квітня та 3 червня 2020 року і підтримав необхідність зменшення грошової застави. Водночас запропоновані у ньому положення стали предметом обговорення та врахування при розгляді іншого законопроекту, більш широкого за тематикою охоплення норм виборчого законодавства.

Проект Закону про внесення змін до Прикінцевих та перехідних положень Виборчого кодексу України щодо функціонування регіональних органів адміністрування Державного реєстру виборців на період до утворення регіональних представництв ЦВК (реєстр. № 3621 від 09.06.2020), внесений народними депутатами України А.Загоруйко та О.Корнієнком, мав на меті забезпечення належного рівня функціонування органів Державного реєстру виборців під час організації та проведення чергових місцевих виборів в Україні та недопущення звільнення їх працівників. Даний законопроект було розглянуто на засіданні Комітету 17 червня 2020 року.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства (реєстр. № 3485 від 18.05.2020), поданий народними депутатами України А.Загоруйко, О.Корнієнком, А.Клочком, В.Івановим і Т.Батенком, був спрямований на усунення прогалин та

неузгодженостей, кореляцію строків, спрощення виборчих процедур та їх уніфікацію задля забезпечення дотримання міжнародних стандартів проведення виборів та забезпечення сталості демократичних принципів і процедур в Україні. При цьому предметом вдосконалення став увесь масив нормативного матеріалу Виборчого кодексу України, а також окремі положення ще декількох законодавчих актів. Аналогічну мету переслідував і альтернативний до нього проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства (реєстр. № 3485-1 від 29.05.2020), авторами якого були народні депутати України Р.Лозинський, С.Бобровська, С.Вакарчук та інші. На своєму засіданні 3 червня 2020 року Комітет рекомендував Парламенту прийняти проекту Закону з реєстр. № 3485 за основу та після відповідного рішення Верховної Ради України забезпечив його підготовку до другого читання. 16 липня 2020 року даний проект було прийнято Верховною Радою України в цілому як закон, що був підписаний Президентом України В.Зеленським 22 липня 2020 року.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення окремих виборчих процедур (реєстр. № 3971 від 10.08.2020), було подано народними депутатами України А.Загоруйко, В.Безгіним, О.Корнієнком, А.Клочком з метою техніко-юридичного доопрацювання окремих положень Виборчого кодексу України, зокрема, удосконалення процедури висування та реєстрації кандидатів з урахуванням нового адміністративно-територіального устрою України. Комітет на засіданні 25 серпня 2020 року підтримав необхідність прийняття даного законопроекту за наслідками розгляду в першому читанні за основу та в цілому із пропозиціями Комітету.

Підкомітет з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії забезпечив також опрацювання проектів постанов Верховної Ради України, що стосувалися реалізації повноваження Парламенту щодо призначення чергових виборів до органів місцевого самоврядування, встановленого пунктом 30 частини першої статті 85 Конституції України. Це проекти постанов про призначення чергових виборів депутатів обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад, сільських, селищних, міських голів, старост села, селища у 2020 році (25 жовтня 2020 року) (реєстр. № 3582 від 03.06.2020), поданий народним депутатом України О.Гончаренком, про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році (25 жовтня 2020 року) (реєстр. № 3809 від 08.07.2020), поданий народними депутатами України А.Загоруйко, О.Дундою, А.Клочком та іншими, про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році (25 жовтня 2020 року) (реєстр. № 3813 від 08.07.2020), поданий народними депутатами України О.Пузановим, Д.Ісаєнком, Т.Плачковою та іншими, про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році (реєстр. № 3834 від 13.07.2020), поданий народними депутатами України Р.Лозинським, С.Бобровською, Я.Юрчишином та іншими. За наслідками розгляду даних проектів на засіданнях Комітету 9 та 14 липня 2020 року, Комітет рекомендував Верховній Раді України прийняти проект з реєстр. № 3809. Верховна Рада України підтримала пропозицію

Комітету і 15 липня 2020 року зазначений проект було прийнято в залі пленарних засідань Парламенту.

Підкомітет з питань місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення забезпечив розгляд Комітетом як головним 3-х проектів законів України.

Проект Закону про місто Київ – столицю України (реєстр. № 2143-3 від 24.09.2019), поданий народними депутатами України О.Ткаченком, Д.Гуріним, Г.Бондар та іншими, було прийнято Верховною Радою України за основу 3 жовтня 2019 року з дорученням Комітету забезпечити його підготовку до розгляду в другому читанні. Такий розгляд відбувся на засіданні Комітету 19 лютого 2020 року, де було розглянуто 863 пропозиції, які надали 56 народних депутатів України, та запропоновано остаточну редакцію законопроекту, що мала бути надана Верховній Раді України. Водночас дана редакція відповідно до положень Регламенту Верховної Ради України була направлена для проведення обов'язкової юридичної експертизи до Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, яке 24 квітня 2020 року оприлюднило свої зауваження до поданого тексту.

Комітет, зважаючи на норми частини другої статті 117 та частини шостої статті 118 Регламенту Верховної Ради України, які передбачають можливість врахування головним комітетом зауважень експертів у тексті законопроекту під час його підготовки до другого читання та з огляду на наявність пропозицій народного депутата України Д.Гуріна щодо такого врахування, на своєму засіданні 15 липня 2020 року повторно розглянув у другому читанні законопроект з реєстр. № 2143-3 та змінив остаточну редакцію низки положень законопроекту згідно пропозицій профільного підкомітету.

Проектом Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо повноважень місцевих рад (реєстр. № 2369 від 1 листопада 2019 року), поданим народним депутатом України Р.Требушкіним, пропонувалося передбачити, що заслуховування інформації керівників територіальних органів Державної фіскальної служби України щодо стану формування податкових надходжень до відповідного місцевого бюджету здійснюватиметься обласними, районними, сільськими, селищними та міськими радами. Комітет розглянув вказаний законопроект на засіданні 18 березня 2020 року та рекомендував Верховній Раді України повернути його на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення додержання державних гарантій місцевого самоврядування та захисту його економічних основ (реєстр. № 3118 від 24.02.2020), поданий народними депутатами України Г.Васильченко, Р.Лозинським, Н.Піпою та іншими, мав метою недопущення розбалансування місцевих бюджетів, підвищення ефективності сплати податку на доходи фізичних осіб та вдосконалення процедури зміни реєстрації комунальних підприємств, установ та організацій. Законопроект було розглянуто Комітетом на засіданні 20 травня 2020 року та прийнято Верховною Радою України за основу за наслідками розгляду в першому читанні 4 червня 2020 року.

Підкомітет з питань адміністративно-територіального устрою підготував до розгляду на засіданнях Комітету проект закону України та 4 проекти постанов Верховної Ради України щодо реалізації її конституційних повноважень у сфері адміністративно-територіального устрою.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (реєстр. № 2653 від 20.12.2019) було подано народними депутатами України В.Безгіним, О.Корнієнком, А.Клочком та іншими з метою надати на законодавчому рівні право Кабінету Міністрів України приймати рішення щодо визначення адміністративних центрів територіальних громад та територій територіальних громад, а також подавати до Верховної Ради України проекти законодавчих актів щодо утворення і ліквідації районів. Цей законопроект було прийнято Парламентом за основу 17 січня 2020 року та підготовлено до розгляду в другому читанні на засіданні Комітету 19 лютого 2020 року. Верховна Рада України прийняла даний законопроект в цілому як закон 16 квітня 2020 року, що дозволило забезпечити правове підґрунтя для проведення змін у територіальному устрої України на його базовому рівні.

На засіданні Комітету 5 лютого 2020 року було опрацьовано подані Кабінетом Міністрів України проекти постанов Верховної Ради України про зміну і встановлення меж міста Рубіжне Луганської області (реєстр. № 2643 від 20.12.2019) та про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Бахмутського району Донецької області (реєстр. № 2703 від 28.12.2019). Проте 4 березня 2020 року зазначені проекти були відкликані суб'єктом права законодавчої ініціативи.

За наслідками розгляду на засіданні Комітету 22 квітня 2020 року подання Івано-Франківської обласної ради щодо присвоєння населеному пункту Майданської сільської ради Тісменицького району Івано-Франківської області найменування – село Цєнжів, народним депутатом України А.Клочком було внесено на розгляд Верховної Ради України проект Постанови про присвоєння найменування населеному пункту Тисменицького району Івано-Франківської області (реєстр. № 3535 від 25 травня 2020 року). Водночас Комітет не підтримав аналогічне за суттю подання Сумської обласної ради щодо перейменування селища Суха Грунь Липоводолинського району Сумської області.

Також підкомітет доклав суттєвих зусиль для підготовки до розгляду на засіданнях Комітету 30 червня, 1, 9, 15 та 16 липня 2020 року проекту Постанови про утворення та ліквідацію районів (реєстр. № 3650 від 15 червня 2020 року), поданого Кабінетом Міністрів України. Відповідну Постанову було прийнято Верховною Радою України 17 липня 2020 року, що встановило оновлений територіальний устрій держави на районному рівні та надало можливість Центральній виборчій комісії призначати перші вибори до відповідних районних рад.

Підкомітет з питань адміністративних послуг та адміністративних процедур підготував до розгляду на засіданнях Комітету 2 проекти законів України щодо яких Комітет визначався головним.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі (реєстр. № 2679 від 26.12.2019), поданий народними депутатами України А.Клочком, Л.Білозір, М.Кучером та іншими, передбачав удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі, зокрема, шляхом ліквідації Єдиного державного порталу адміністративних послуг та утворення, натомість, Єдиного державного вебпорталу електронних послуг із визначенням повноважень Кабінету Міністрів України щодо питань його функціонування. Комітет розглянув зазначений законопроект 3 березня 2020 року, а Верховна Рада України на пленарному засіданні 13 травня 2020 за наслідками розгляду в першому читанні прийняла його за основу.

Проект Закону про адміністративну процедуру (реєстр. № 3475 від 14.04.2020) було внесено Кабінетом Міністрів України з метою забезпечення ефективного та якісного рівня законодавчої регламентації процедур зовнішньо-управлінської діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та інших суб'єктів, які законом уповноважені здійснювати владні управлінські функції, та захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у відносинах із державою. На даний законопроект були отримані висновки українських та іноземних експертів і науковців, зокрема Програми Європейського Союзу OECР SIGMA (Support for Improvement in Governace and Management). Комітет за наслідками засідання 17 червня 2020 року рекомендував Верховній Раді України прийняти цей важливий для функціонування всього державного механізму документ за основу.

Підкомітетом з питань будівництва та проектування спільно з підкомітетами з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, виробництва будівельних матеріалів та енергоефективності у будівельній галузі та з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві за звітний період було запропоновано для розгляду на засіданнях Комітету 2 законопроекти, що належали до його предмету відання як головного.

Так, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації дорожнього будівництва та удосконалення законодавства у сфері містобудівної діяльності (реєстр. № 2680 від 27.12.2019), поданий народними депутатами України О.Шуляк, А.Клочком, А.Мотовиловцем та іншими, мав за мету створення сприятливих умов для покращення стану автомобільних доріг в Україні. У законопроекті передбачалося, серед іншого, скасування вимоги щодо погодження головним архітектором містобудівного та архітектурного проектного рішення об'єктів, розташованих, зокрема, в історичній частині міста, історичних ареалах, покладання на замовника та підрядника обов'язку застосовувати будівельні матеріали, вироби і конструкції, які відповідають вимогам технічних регламентів, скасування вимоги щодо отримання дозволу на виконання будівельних робіт щодо реконструкції та/або

капітального ремонту автомобільних доріг, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками або підлягають оцінці впливу на довкілля згідно із Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», а також усунення неузгодженостей між положеннями різних законодавчих актів. Законопроект з реєстр. № 2680 було обговорено на засіданні Комітету 19 лютого 2020 року, розглянуто Верховною Радою України в першому читанні на її пленарному засіданні 19 травня 2020 року та прийнято за основу.

Проектом Закону про надання будівельної продукції на ринку (реєстр. №2698 від 28.12.2019), поданим народними депутатами України О.Шуляк, А.Клочком та І.Юнаковим, пропонувалося гармонізувати національне законодавство з європейським, визначити правові та організаційні засади введення в обіг або надання будівельної продукції на ринку шляхом установлення правил для вираження їх показників, пов'язаних з суттєвими характеристиками цієї продукції, та застосування щодо них знаку відповідності технічним регламентам, створити умови для вільного пересування товарів та послуг на ринку, підвищити інвестиційну привабливість України, підвищити безпеку і надійності будівель та споруд, запровадити механізми забезпечення взаємозв'язку нормативних вимог до інженерних та конструктивних систем споруд та будівельної продукції.

За рекомендацією Комітету у висновку від 19 лютого 2020 року, законопроект з реєстр. № 2698 було прийнято Верховною Радою України за основу після розгляду в першому читанні 19 травня 2020 року.

Підкомітетом з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах території забудови було підготовлено до розгляду на засіданнях Комітету 3 законопроекти, головним з підготовки яких визначався Комітет.

Проектом Закону про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо обов'язковості будівництва об'єктів громадського обслуговування населення соціальної сфери, (реєстр. № 2363 від 31.10.2019), поданим народними депутатами України І.Констанкевич, І.Палицею, М.Кучером та іншими, пропонувалося унеможливити прийняття в експлуатацію об'єктів, що зводяться, у разі комплексної забудови території та/або будівництва житлових комплексів, якщо попередньо не прийняті в експлуатацію об'єкти громадського обслуговування населення соціальної сфери, що входять до складу затвердженої проектної документації, або ж пропонується їх прийняття в експлуатацію здійснювати одночасно з іншими об'єктами. Комітет розглянув даний законопроект на засіданні 20 травня 2020 року та рекомендував Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України відхилити його за наслідками розгляду в першому читанні.

Положення проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» (реєстр. № 2688 від 27.12.2019), поданого народними депутатами України О.Юрченком та Ю.Камельчуком, були спрямовані на врегулювання порядку видалення зелених насаджень під час

будівництва об'єктів архітектури та інженерних мереж поза межами відведених земельних ділянок під будівництво. При цьому передбачалася нова редакція абзацу другої частини третьої статті 28 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», яка визначає процедуру видачі ордера на видалення зелених насаджень у випадках будівництва об'єктів архітектури або інженерних мереж на території населеного пункту. Під час розгляду даного законопроекту на засіданні Комітету 5 травня 2020 року, Комітет підтримав пропозицію підкомітету щодо необхідності його повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Проектом Закону про мораторій на забудову та зміну цільового призначення земель природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного призначення, а також земель оздоровчого та рекреаційного призначення в місті Одеса (реєстр. № 3022 від 06.02.2020), поданим народними депутатами України А.Дмитруком, О.Леоновим, Д.Володіною та іншими, пропонувалося встановити строком на 3 роки мораторій на забудову та зміну цільового призначення земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, земель оздоровчого та рекреаційного призначення в місті Одеса незалежно від форм власності. Під час розгляду даного законопроекту на засіданні Комітету 18 березня 2020 року, Верховній Раді України було рекомендовано відхилити його за наслідками розгляду в першому читанні.

Підкомітетом з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, виробництва будівельних матеріалів та енергоефективності у будівельній галузі спільно з іншими підкомітетами за звітний період було запропоновано для обговорення на засіданнях Комітету 2 законопроекти з реєстр. №№ 2680 та 2698, головним з підготовки яких визначався Комітет та інформацію щодо яких викладено вище.

Підкомітет з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві спільно з іншими підкомітетами за звітний період було запропоновано для обговорення на засіданнях Комітету 2 законопроекти з реєстр. №№ 2680 та 2698, головним з підготовки яких визначався Комітет та інформацію щодо яких викладено вище.

Підкомітетом з питань захисту інвестицій в об'єкти будівництва конкретні законопроекти протягом звітного періоду не розглядалися, оскільки їх не було внесено суб'єктами права законодавчої ініціативи. Водночас проблематика врегулювання питань, які перебувають у віданні підкомітету, постійно перебували в його полі зору, про що свідчить активна участь у забезпеченні прийняття Верховною Радою України на початку третьої сесії дев'ятого скликання Постанови від 4 лютого 2020 року № 497-ІХ «Про проведення парламентських слухань на тему: «Захист інвестицій в житлову нерухомість та шляхи вирішення проблем постраждалих інвесторів» та подальшій підготовці вказаних слухань, проведення яких було заплановано на 8 квітня 2020 року, однак не відбулося внаслідок

обмежень на проведення масових заходів, встановлених в Україні через поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Підкомітет з питань житлової політики та житлового господарства протягом третьої сесії забезпечив розгляд на засіданнях Комітету 3-х законопроектів, головним з підготовки яких визначався Комітет.

Зокрема, проектом Закону України про внесення змін до статті 46 Житлового кодексу Української РСР щодо позачергового забезпечення житлом осіб, які взяті ні облік до 01 січня 1993 року та проживають у житлі тимчасового призначення (реєстр.№ 2443 від 14.11.2019), поданим народними депутатами України О.Літвіновим, Ю.Здебським, Р.Каптеловим та іншими, передбачалося доповнити статтю 46 Житлового кодексу Української РСР нормою про те, що поза чергою жила приміщення надається особам, які до 1 січня 1993 року взяті на облік осіб, які потребують поліпшення житлових умов, власного житла не мають та жилі приміщення у постійне користування відповідно до чинного Житлового кодексу Української РСР їм не надавалися, особам, які з незалежних від них причин не використали право приватизації житла з державного житлового фонду та проживають у житлі тимчасового призначення. Комітет підтримав даний законопроект на своєму засіданні 19 лютого 2020 року та рекомендував Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Проектом Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав власників квартир у багатоквартирному будинку (реєстр. № 2354 від 31.10.2019), поданим народними депутатами України В.Новинським, С.Магерою, М.Магомедовим та іншими, пропонувалося заборонити використання жилого приміщення (квартири) у багатоквартирному будинку для надання готельних послуг. За пропозицією підкомітету з питань житлової політики та житлового господарства Комітет ухвалив висновок від 22 квітня 2020 року щодо необхідності повернення законопроекту з реєстр. № 2354 на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Проектом Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо правового регулювання відносин між співвласниками багатоквартирних будинків і власниками та наймачами (орендарями) квартир або нежитлових приміщень у багатоквартирних будинках (реєстр. № 2564), поданим народними депутатами України О.Юрченком, А.Клочком, В.Безгіним та іншими, пропонувалося передбачити право органів місцевого самоврядування встановлювати перелік видів господарської діяльності, які відповідно до рішення загальних зборів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку не можуть провадитись в житлових і нежилых приміщеннях багатопверхових житлових будинків; право приймати рішення на загальних зборах об'єднання співвласників багатоквартирного будинку про обмеження здійснення певних видів підприємницької діяльності в житловому будинку; можливість визнання судом заборони на певний вид підприємницької діяльності щодо зловживання наданим правом; штрафні санкції у разі порушення встановлених заборон на здійснення певної підприємницької діяльності. Комітетом у висновку від 20 травня 2020

року рекомендував Верховній Раді України законопроект з реєстр. № 2564 за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

РОБОЧІ ГРУПИ КОМІТЕТУ

За період роботи третьої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», створив 12 робочих груп Комітету з підготовки і опрацювання окремих питань, віднесених до його предмету відання.

Комітет при здійсненні законопроектної функції має право:

... 5) створювати робочі групи і призначати їх керівників із числа членів комітету для підготовки проєктів актів Верховної Ради України, питань, що обговорюються на засіданнях комітетів, проєктів рішень, рекомендацій, висновків комітетів;

стаття 15

Закону України

«Про комітети Верховної Ради України»

Так, на засіданні Комітету, що відбулося 5 лютого 2020 року, було утворено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для підготовки круглого столу «Реформування законодавства, що регулює місцеві

вибори».

депутата

та інших форм безпосередньої демократії, Заступника Голови Комітету А.Загоруйко. Даний захід відбувся 10 березня 2020 року.

Також на засіданні Комітету 5 лютого 2020 року було утворено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для підготовки комітетських слухань «Державна регіональна політика: виклики, ризики, можливості», що мали відбутися 16 березня 2020 року. Керівником Робочої групи було призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань регіональної політики та місцевих бюджетів В.Рубльова.

Рішенням Комітету від 19 лютого 2020 року було утворено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для підготовки парламентських слухань на тему: «Захист інвестицій в житлову нерухомість та шляхи вирішення проблем постраждалих інвесторів», керівником якої було призначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету О.Шуляк. Робочою групою було розпочато підготовку всіх необхідних для проведення парламентських слухань матеріалів. Проте, зважаючи на Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13.03.2020 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», введеного в дію Указом Президента України від 13.03.2020 № 87, постанову Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211

«Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами), Верховною Радою України прийнято рішення про перенесення проведення усіх парламентських слухань на період четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

За рішенням Комітету від 3 березня 2020 року було створено спільно з Комітетом Верховної Ради України з питань цифрової трансформації Робочу групу щодо напрацювання комплексних змін до виборчого законодавства, які б дали можливість проведення електронного голосування в Україні. Співголовою даної Робочої групи від Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування було призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, заступника Голови Комітету А.Загоруйко.

Робоча група Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для підготовки круглого столу «Комплексна реконструкція кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду: проблеми та перспективи» під керівництвом народного депутата України, голови підкомітету з питань будівництва та проектування О.Дунди була створена за рішенням Комітету від 18 березня 2020 року. Однак свою діяльність Робоча група не розпочала у зв'язку із обмеженнями, запровадженими в Україні через поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Також на засіданні Комітету 18 березня 2020 року було утворено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для підготовки круглого столу «Агломерація як одна із форм співробітництва територіальних громад». Керівником даної Робочої групи було призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою В.Безгіна, якому було доручено визначити дату проведення круглого столу в робочому порядку за погодженням з Головою Комітету А.Клочком після зняття обмежувальних заходів, прийнятих з метою запобігання розповсюдженню на території України гострої коронавірусної хвороби (COVID-19).

20 травня 2020 року Комітет утворив Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі (реєстр. № 2679) та призначив її керівником народного депутата України, голову підкомітету адміністративних послуг та адміністративних процедур Л.Білозір. До участі в роботі Робочої групи долучилися народні депутати України, представники Апарату Верховної Ради України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади,

провідних асоціацій органів місцевого самоврядування, Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг, експерти Програми «U-LEAD з Європою», проекту «Реформа управління на сході України II», що виконується GIZ, проекту Академії Фольке Бернадотта «Місцеве самоврядування та верховенство права», неурядових організацій. При цьому Робоча група провела три засідання для підготовки законопроекту до другого читання, під час засідань якої було ретельно опрацьовано зауваження всіх запрошених учасників.

Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про надання будівельної продукції на ринку (реєстр. № 2698) було утворено рішенням Комітету від 20 травня 2020 року, а її співголовами призначено народного депутата України, Голову Комітету А.Клочка та народного депутата України, заступника Голови Комітету О.Шуляк. 22 червня 2020 року Робочою групою було проведено засідання, на якому розпочато розгляд і опрацювання поправок та пропозицій, що надійшли до законопроекту від суб'єктів права законодавчої ініціативи.

На засіданні Комітету 3 червня 2020 року було утворено постійно діючу Робочу групу з питань впровадження реформи децентралізації влади в Україні Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Керівником Робочої групи було призначено народного депутата України, Голову Комітету А.Клочка, а його заступниками – народних депутатів України, голову підкомітету з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород О.Корнієнка і голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою В.Безгіна.

Рішенням Комітету від 17 червня 2020 року було створено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення виборчого законодавства (реєстр. № 3485). Керівником Робочої Групи Комітету було призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, заступника Голови Комітету А.Загоруйко.

Також на засіданні Комітету 17 червня 2020 року було створено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування щодо врегулювання проблемних питань смт. Коцюбинське Київської області. Співголовами Робочої групи Комітет призначив народних депутатів України, Голову Комітету А.Клочка і голову підкомітету з питань місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення Д.Гуріна.

На засіданні Комітету 30 червня 2020 року було утворено Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з опрацювання та підготовки до другого читання проекту Закону України про

народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. № 3612 від 09.06.2020). Керівником Робочої групи було призначено народного депутата України, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, заступника Голови Комітету А.Загоруйко.

Поруч із створенням власних робочих груп, запрошенням до участі в їхній роботі представників всіх зацікавлених сторін, Комітет також долучився до участі в діяльності аналогічних за спрямуванням робочих груп, координаційних рад чи інших органів, створених державними органами та неурядовими організаціями.

З цього приводу були прийняті наступні рішення Комітету:

- про делегування представників Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування до складу Робочої групи з питань розвитку сільських територій Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (від 18 березня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету О.Дунду, О.Качуру, А.Клочка, Д.Микишу, Т.Плачкову, А.Стріхарського, О.Шуляк, І.Юнакова);

- про делегування представників Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування до складу комісії щодо розподілу субвенції з державного бюджету на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій між місцевими бюджетами та за об'єктами (заходами) Міністерства розвитку громад та територій України (від 18 березня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету Л.Білозір, О.Качуру, Д.Микишу, В.Рубльова, А.Стріхарського);

- про делегування представників Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування до складу Робочої групи з питань нормативно-методичного забезпечення експертної діяльності при Національному експертно-будівельному альянсі України (від 5 травня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету О.Дунду, О.Качуру, Т.Плачкову, А.Стріхарського, О.Шуляк);

- про делегування представників Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для участі у засіданнях Урядового комітету з питань національної безпеки і оборони, реінтеграції тимчасово окупованих територій та соціальної політики (від 3 червня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету В.Безгіна, Г.Боднар, А.Загоруйко, О.Качуру, А.Клочко, О.Корнієнка, Р.Лозинського, Д.Микишу, Т.Плачкову, М.Саврасова, А.Шкрум);

- про делегування представників Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для участі у розробці проекту Стратегії економічного відновлення Донбасу (від 3 червня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету О.Аліксійчука, В.Іванова, А.Клочка, О.Качуру, Д.Микишу, Т.Плачкову, А.Шкрум);

- про делегування представників Комітету для участі у роботі Робочої групи Центральної виборчої комісії для розробки рекомендацій, спрямованих на недопущення

поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 під час організації та проведення місцевих виборів 25 жовтня 2020 року (від 17 червня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету А.Ключка, А.Загоруйко, О.Качуру, В.Іванова, Т.Плачкову, Д.Чорного);

- про делегування представників Комітету до складу організаційного комітету Конфедерації будівельників України з підготовки до відзначення Дня будівельника у серпні 2020 року (від 17 червня 2020 року, делеговано народних депутатів України – членів Комітету В.Іванова, Т.Плачкову, А.Стріхарського).

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Впродовж третьої сесії Верховної Ради України IX скликання Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в контексті виконання контрольних повноважень здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів, віднесених до

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 14, 24-33¹

Закону України

“Про комітети Верховної Ради України”

предмету його відання, у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, оперативно реагував на обставини, що склалися у відповідних сферах суспільних відносин і потребували його висновків та роз’яснень, визначення позиції або втручання у перебіг ситуації.

Так, на засіданні Комітету 5 лютого 2020 року було заслухано інформацію щодо причин і наслідків витоку персональних даних громадян з Єдиного порталу вакансій державної служби (career.gov.ua) та вжитих заходів для їх належного захисту, яку представив Голова Національного агентства України з питань державної служби О.Стародубцев. На запитання народних депутатів України – членів Комітету відповіли також Начальник Головного слідчого управління Національної поліції України В.Сміх та Начальник управління Департаменту контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки Служби безпеки України Є.Яковенко. За наслідками розгляду питання Національному агентству України з питань державної служби було рекомендовано вжити заходів щодо належного захисту персональних даних громадян, а підкомітету з питань організації державної влади, державної служби, служби в органах місцевого самоврядування, державних символів та нагород продовжити здійснювати моніторинг щодо захисту вказаних даних на Єдиному порталі вакансій державної служби (career.gov.ua).

Також 5 лютого 2020 року було заслухано та взято до відома інформацію щодо стану підготовки та затвердження перспективних планів формування територій громад областей, яку представив заступник Міністра розвитку громад та територій України В.Негода. З окремими питаннями роботи Міністерства народних депутатів України – членів Комітету ознайомив Віце-прем’єр-міністр України – Міністр розвитку громад та територій України Д.Шмигаль.

На засіданні Комітету 19 лютого 2020 року було розглянуто питання про зняття з розгляду Комітету окремих питань щодо призначення позачергових місцевих виборів. Воно стосувалося клопотань від органів місцевого самоврядування, де пізніше були утворені об'єднані територіальні громади, в яких 22 та 29 грудня 2019 року пройшли перші/додаткові вибори відповідно до постанов Центральної виборчої комісії від 11 жовтня 2019 року №№ 1920, 1921 та від 18 жовтня 2019 року № 1923.

Також 19 лютого 2020 року Комітет заслухав та взяв до відома інформацію Міністра Кабінету Міністрів України Д.Дубілета, заступника Міністра розвитку громад та територій України В.Негоди та заступника Міністра цифрової трансформації з розвитку публічних послуг Л.Рабчинської про Звіт Уряду України про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2019 році.

17 квітня 2020 року Комітет в рамках виконання контрольної функції звернувся до Національного агентства України з питань державної служби та Міністерства освіти і науки України з пропозицією про надання інформації щодо поточного стану навчання фахівців за спеціальностями, необхідними для професійної діяльності на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування. Зокрема з питання щодо затвердження стандартів вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною спеціальністю у 2019 році, підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування.

30 квітня 2020 року Центральна виборча комісія за зверненням Комітету надала інформацію стосовно проведених на території України всеукраїнських та місцевих референдумів, починаючи з 24 серпня 1991 року у вигляді зведених даних у розрізі областей.

На своєму засіданні 5 квітня 2020 року, яке пройшло в режимі відеоконференції, Комітет розглянув Програму діяльності Кабінету Міністрів України та відповідний проект Постанови Верховної Ради з реєстр. № 3330 від 3 квітня 2020 року щодо її схвалення. Під час засідання представники Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства інфраструктури України, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Національного агентства України з питань державної служби презентували Програму в частині питань, віднесених до предмету відання Комітету.

Під час обговорення народні депутати України – члени Комітету наголосили на необхідності змістовного наповнення та комплексного доопрацювання декларативних положень Програми. За результатами розгляду питання Комітет прийняв рішення запропонувати головному комітету з опрацювання проекту – Комітету з питань економічного розвитку – рекомендувати Верховній Раді України направити Програму діяльності Кабінету Міністрів України на доопрацювання з урахуванням зауважень та пропозицій, висловлених членами Комітету під час обговорення.

На засіданні Комітету 20 травня 2020 року було розглянуто звернення Державного бюро розслідувань щодо роз'яснення положень Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 13 квітня 2020 року № 553-ІХ в частині проведення конкурсів на посади державної служби та призначення на посади державної служби за контрактом. За наслідками розгляду було затверджено відповідь Комітету, в якій констатувалася відсутність правових підстав для поширення на Державне бюро розслідувань приписів абзацу першого пункту 8 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо проведення конкурсів на посади державної служби та призначення на посади державної служби за контрактом.

3 червня 2020 року Комітет заслухав та взяв до відома інформацію, представлену Віце-прем'єр-міністром України - Міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій О.Резніковим про проект Програми діяльності Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Крім цього, Комітет рекомендував Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України створити на майданчику Міністерства робочу групу із напрацювання пропозицій щодо законодавчого врегулювання утворення та діяльності військово-цивільних адміністрацій, особливостей діяльності та припинення повноважень органів місцевого самоврядування при утворенні військово-цивільних адміністрацій, виконання заходів, спрямованих на відновлення функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях України, залучивши до робочої групи народних депутатів України – членів Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

На засіданні Комітету, що відбулося 17 червня 2020 року, було розглянуто питання про Програму діяльності Кабінету Міністрів України та відповідний проект Постанови Верховної Ради України за реєстр. № 3330 (доопрацьований) щодо схвалення цієї Програми, які представив Перший заступник Міністра розвитку громад та територій України В.Лозинський. За наслідками розгляду даного питання було ухвалено рішення запропонувати Комітету з питань економічного розвитку, визначеному головним з опрацювання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини шостої статті 227 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду схвалити Програму діяльності Кабінету Міністрів України.

На засіданні Комітету 13 серпня 2020 року було обговорено та затверджено відповідь Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на постанову Центральної виборчої комісії від 08.08.2020 року № 162 «Про звернення до Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування і Міністерства розвитку громад та територій щодо питання призначення перших виборів депутатів районних рад на 25 жовтня 2020 року» та звернення

Міністерства розвитку громад та територій України від 11 серпня 2020 року №1/34.1/10741-20 щодо надання роз'яснень окремих положень виборчого законодавства та законодавства у сфері місцевого самоврядування. У даній відповіді Комітет дійшов висновку, що Центральна виборча комісія має всі законодавчі підстави для призначення перших виборів депутатів районних рад на новій територіальній основі. Водночас уповноваженим органом з надання відповідної інформації Центральній виборчій комісії є Міністерство розвитку громад та територій України.

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в рамках реалізації контрольної функції для аналізу практики застосування законодавчих актів у сфері містобудівної діяльності звертався до Міністерства розвитку громад та територій України щодо надання інформації про стан виконання положень Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про будівельні норми», «Про енергетичну ефективність будівель», «Про енергозбереження», Житлового Кодексу Української РСР, а саме:

про стан розроблення та виконання плану заходів щодо створення та запровадження єдиної державної електронної системи у сфері будівництва;

про імплементацію Регламенту ЄС 305/2011 щодо визначення вимог до будівельних виробів (стан нормативно-правового забезпечення);

про створення Служби містобудівного кадастру;

про стан нормативно-правового забезпечення здійснення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності фізичного оточення та доступності будівель, у складі яких є приміщення з надання послуг та приміщення, у яких надаються послуги особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення;

про стан будівництва на алеї Героїв Небесної Сотні у місті Києві Меморіалу Героїв Небесної Сотні та проектування і підготовки до будівництва Музею Революції Гідності (Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності);

про стан розроблення проекту Житлового кодексу України;

про стан розроблення плану перегляду державних будівельних норм з метою забезпечення актуалізації 100% державних будівельних норм;

про стан реалізації Стратегії термомодернізації будівель та про розвиток ринку сертифікації енергетичної ефективності будівель;

про заходи із забезпечення сталого та ефективного функціонування Фонду енергоефективності;

про стан розроблення Національного плану дій збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії.

В рамках реалізації контрольної функції Комітет також звернувся до Київського міського голови В.Кличка щодо надання інформації про здійснення заходів по збереженню та відновленню пам'яток культурної спадщини, що мають національне значення; про заходи, передбачені діючим генеральним планом міста, стан їх реалізації, а також заходи, передбачені проектом генерального плану, які включають розміщення нових об'єктів державної влади, розміщення житлового будівництва (або використання існуючого) для надання

службового житла посадовцям державних установ та народним депутатам; про порядок компенсації місту при виконанні програм містобудівного розвитку, передбачених Кабінетом Міністрів України (розміщення переселенців, надання земель учасникам АТО, будівництво автошляхів, що проходять через місто, та мостових переходів на транспортних коридорах-обходах міста, а також при визнанні природних територій цінними (загальнодержавного значення), що обмежують розвиток міста).

Під час реалізації контрольної функції Комітет здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, їх посадових осіб з питання енергоефективності у будівельній галузі, віднесеного до предмету відання Комітету. Так, Комітет звернувся до Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України та Фонду енергоефективності щодо стану реалізації положень Законів України «Про енергетичну ефективність будівель», «Про енергозбереження» та Програми «Енергодім». У відповідь Державне агентство надало інформацію про стан сертифікації енергетичної ефективності будівель, про атестованих енергоаудиторів та фахівців з обстеження інженерних систем будівель, про стан сертифікації енергетичної ефективності будівель. У свою чергу Державна установа «Фонд енергоефективності» надала інформацію про стан реалізації проектів з енергоефективності та енергозбереження, виконаних за участю Фонду.

Заслуховування звітів щодо стану реалізації законодавства у сфері енергоефективності у будівельній галузі було заплановано під час виїзного засідання Комітету в рамках проведення виставки Київського Міжнародного Контрактового Ярмарку INTERBUILDEXPO 2020 за участі представників органів місцевого самоврядування та центральних органів виконавчої влади. У зв'язку із скасуванням виставки відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами), розгляд питання практики застосування законодавчих актів з питання енергоефективності у будівельній галузі перенесено.

В рамках контрольних реалізації функцій та в порядку співпраці з науковими установами і наукового обґрунтування своїх рішень, Комітет неодноразово звертався до Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, Інституту держави і права ім.В.М.Корецького НАН України, Інституту законодавства Верховної Ради України, а також до всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування із пропозиціями розглянути порушені у зверненнях питання та надати експертні висновки щодо них. Так, у вказаних зверненнях до зазначених інститутів містилися прохання надати експертні висновки щодо питань про вдосконалення чинного законодавства, зокрема у зверненнях пропонувалося на законодавчому рівні передбачити в регламентах місцевих рад можливість членам територіальних громад бути присутніми на пленарних засіданнях рад та брати участь в обговоренні нагальних питань; щодо строку повноважень новоутворених місцевих рад, обраних на перших виборах відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних

громад» та дати проведення наступних (після перших) місцевих виборів; щодо врегулювання діяльності районних у містах адміністрацій та забезпечення ефективного управління районами у містах і таке інше.

СЛУХАННЯ, КРУГЛІ СТОЛИ, РОБОЧІ ЗУСТРІЧІ, МЕМОРАНДУМИ

Планом роботи Комітету з питань організації державної влади, місцевого

ФОРМИ РОБОТИ КОМІТЕТІВ

...

4. Комітети можуть організовувати "круглі столи", конференції та інші заходи, проведення яких не суперечить законодавству України.

стаття 42

Закону України

"Про комітети Верховної Ради України"

самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період роботи третьої сесії Верховної Ради України IX скликання (лютий – липень 2020 року), затвердженому на його засіданні 5 лютого 2020 року, передбачалося проведення широкого кола масових заходів як у місті Києві, так і в регіонах країни, що включали, зокрема, забезпечення організації та проведення

парламентських слухань, організацію та проведення комітетських слухань, виїзних засідань Комітету, круглих столів тощо. Проте обмежувальні заходи, запроваджені в Україні з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID – 19), в тому числі на виконання Постанови Верховної Ради України від 17 березня 2020 року №534-IX «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України на період дії карантину в Україні», зумовили значну корекцію планів Комітету і скасування або перенесення тих чи інших заходів на пізніші терміни. Разом з тим, значну частину з них все ж таки ж таки було проведено, в тому числі в режимі онлайн-конференцій.

25 лютого 2020 року в Конгресно-виставковому центрі «Парковий» у місті Києві відбулася презентація плану публічного обговорення змін до Конституції України в частині децентралізації влади, змін до законодавства щодо повноважень та захисту прав місцевого самоврядування в Україні та реалізацію адміністративного нагляду за органами місцевого самоврядування. Цикл зазначених публічних обговорень майбутніх змін Основного Закону України був спільною ініціативою Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, Офісу Президента України, Міністерства розвитку громад та територій України.

Участь у заході взяли народні депутати України, представники Офісу Президента України, представники органів місцевого самоврядування та їх провідних асоціацій, центральних і місцевих органів виконавчої влади, громадянського суспільства, науковці, представники дипломатичних місій і міжнародних організацій, міжнародні експерти, у тому числі експерти Венеційської комісії. Учасники заходу у форматі спільного структурованого обговорення визначилися з питаннями форми, тематики, очікуваних результатів, прозорості майбутніх обговорень в регіонах.

10 березня 2020 року Комітет провів засідання круглого столу на тему «Реформування законодавства, що регулює місцеві вибори», під час якого було обговорено найбільш проблемні аспекти законодавчого регулювання виборчого процесу з місцевих виборів, а також напрацьовано спільне бачення політиків, експертного середовища та міжнародної спільноти стосовно напрямів подальшого вдосконалення законодавства про місцеві вибори та напрями його застосування. Круглий стіл відбувся за сприяння та підтримки Офісу Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Всеукраїнської громадської організації «Громадянська мережа «ОПОРА», Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) в Україні, Офісу Ради Європи в Україні, Асоціації об'єднаних територіальних громад, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС)».

24 березня 2020 року Комітет спільно з Міністерством розвитку громад та територій України провів відеоконференцію з обговорення актуальних питань формування адміністративно-територіальних одиниць субрегіонального рівня. Участь у заході взяли народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад та територій України, 24-х обласних державних адміністрацій, асоціацій органів місцевого самоврядування, науковці та експерти (всього понад 60 учасників).

27 квітня 2020 року у Міністерстві розвитку громад і територій України відбулася спільна зустріч народних депутатів України - членів Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування та представників Міністерства розвитку громад і територій України щодо перспективних планів формування територій громад областей, у якій взяли участь Голова Комітету А.Клочко, голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування В.Безгін, Міністр розвитку громад та територій України О.Чернишов, заступник Міністра розвитку громад та територій В.Негода.

Зустріч була присвячена обговоренню перспективних планів формування територій громад областей: Волинської, Київської, Харківської, Херсонської, Вінницької, Донецької, Хмельницької областей. Під час заходу наголошувалося, що перспективні плани формування територій громад областей стануть основою адміністративно-територіального устрою базового рівня і це набуває особливо нагального значення у світлі підготовки до місцевих виборів 2020 року в Україні та завершення реформи місцевого самоврядування.

23 червня 2020 року було підписано Меморандум про співпрацю між Комітетом Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, Офісом Президента України, Національним агентством України з питань державної служби та Міністерством освіти і науки України. Метою співпраці в рамках Меморандуму є консолідація зусиль Сторін спрямованих на залучення на державну службу кращих випускників за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», а в подальшому – посилення кадрових спроможностей державних, урядових, муніципальних інституцій України. При цьому для

досягнення визначено наступні напрямки взаємодії: обмін інформацією про плани діяльності, проекти і програми Сторін, що стосуються сфери Меморандуму; створення єдиного інформаційного простору; інформаційно-комунікаційна діяльність в закладах вищої освіти, що ліцензовані за галуззю «Публічне управління та адміністрування»; проведення спільних заходів для залучення на державну службу випускників спеціальності «Публічне управління та адміністрування»; організація стажувань, навчальних практик на базі державних органів; спільне напрацювання нормативних актів спрямованих на врегулювання сфери залучення на державну службу з врахуванням кращих європейських практик.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО, ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, МІЖПАРЛАМЕНТСЬКА СПІВПРАЦЯ

На початку роботи третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання Комітет ініціював перед Радою Європи обговорення у страсбурзькому форматі концептуальних засад найбільш актуальних законопроектів майбутньої конституційної реформи. Підтримуючи та всіляко сприяючи подальшому розгортанню реформи децентралізації влади, в тому числі проведенню такого ключового її етапу як внесення змін до Конституції України, Комітет не менш нагальною вважає роботу з імплементації цих змін в українське законодавство. Від якості цієї роботи, повноти відображення основоположних конституційних приписів у великому масиві розгалужених і детальних норм законів, що будуть застосовуватися на практиці, безпосередньо залежить успіх реформи, її позитивні результати. Зважаючи на зазначене, Комітет звернувся до Ради Європи з пропозицією провести у березні 2020 року в місті Страсбург (Французька Республіка) ґрунтовне обговорення, підготовлених Урядом України концептуальних засад проектів законів про місцеве самоврядування в Україні та про префектів для з'ясування їх відповідності стандартам Ради Європи. Окрім концептуальних засад даних проектів законів, планувалося також обговорити основні положення проекту Закону про місто Київ - столицю України (реєстр. №2143-3).

24 лютого 2020 року у Комітеті з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування відбулося широке обговорення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади з експертами Ради Європи та представниками інших міжнародних партнерів, які підтримують Україну у проведенні реформи децентралізації, участь у якому взяли Секретар Венеційської Комісії Томас Маркерт, почесний президент Венеційської Комісії Ганна Сухоцька, Спеціальний посланник Уряду ФРН з питань децентралізації, доброго урядування та державної служби Георг Мільбрадт, керівник Департаменту доброго урядування Директорату з питань місцевої демократії Секретаріату Ради Європи Даніель Попеску, Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Швеція в Україні п. Тобіас Тиберг, т.в.о. Голови відділу

статутної діяльності Секретаріату Конгресу місцевих і регіональних рад Ради Європи Ренате Зікмунд.

Під час зустрічі йшлося про загальні підходи до проведення реформи децентралізації, повноваження місцевого самоврядування, статус та роль префекта, питання призупинення рішень органів місцевого самоврядування.

11 березня 2020 року відбулася зустріч членів Комітету з моніторинговою делегацією Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи (КМРВ РЄ) у складі якої були Гудрун Мослер-Тернстрем (доповідач з питань місцевої демократії Палати місцевих влад, член Моніторингового комітету КМРВ РЄ), Гунн Маріт Хельгесен (доповідач з питань регіональної демократії Палати регіонів, віце-президент КМРВ РЄ, член Моніторингового комітету Конгресу), Стефані Пуарель (секретар Моніторингового комітету КМРВ РЄ), Ніколаос-Комнінос Хлепас (член Групи незалежних експертів Європейської хартії місцевого самоврядування), Світлана Грищенко (керівник проекту, КМРВ, Офіс Ради Європи в Україні). У ході зустрічі Голова Комітету А.Клочко подякував членам делегації за підтримку місцевого самоврядування в Україні та поінформував їх про стан реформи децентралізації, перебіг громадського обговорення законопроектів про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади та про всеукраїнський референдум, а також плани Комітету щодо подальшого вдосконалення законодавства у сфері місцевого самоврядування та локальної демократії. Свою позицію щодо тих чи інших аспектів реформи висловили також Перший заступник Голови Комітету Р.Лозинський, голова підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, заступник Голови Комітету А.Загоруйко, голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою В.Безгін, голова підкомітету з питань місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення Д.Гурін.

Після завершення на своєму засіданні 15 липня 2020 року розгляду в другому читанні проекту Закону про місто Київ – столицю України (реєстр. 2143-3) з врахуванням зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України від 24 квітня 2020 року, Комітет у рамках співробітництва з Програмою Ради Європи «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні» звернувся до Ради Європи з проханням розглянути можливість підготовки експертного висновку щодо відповідності нормам і стандартам Ради Європи та кращим європейським практикам, підготовленого до розгляду Верховною Радою України в другому читанні проекту Закону про місто Київ – столицю України (реєстр. 2143-3) в редакції Комітету від 15 липня 2020 року.

На жаль, міжнародна частина діяльності Комітету впродовж періоду роботи третьої сесії, в першу чергу реалізації можливостей щодо проведення різнопланових комунікативних заходів за участі міжнародних партнерів, також зазнала обмежень у зв'язку з необхідністю протидіяти поширенню коронавірусної хвороби (COVID – 19).

РОБОТА ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ

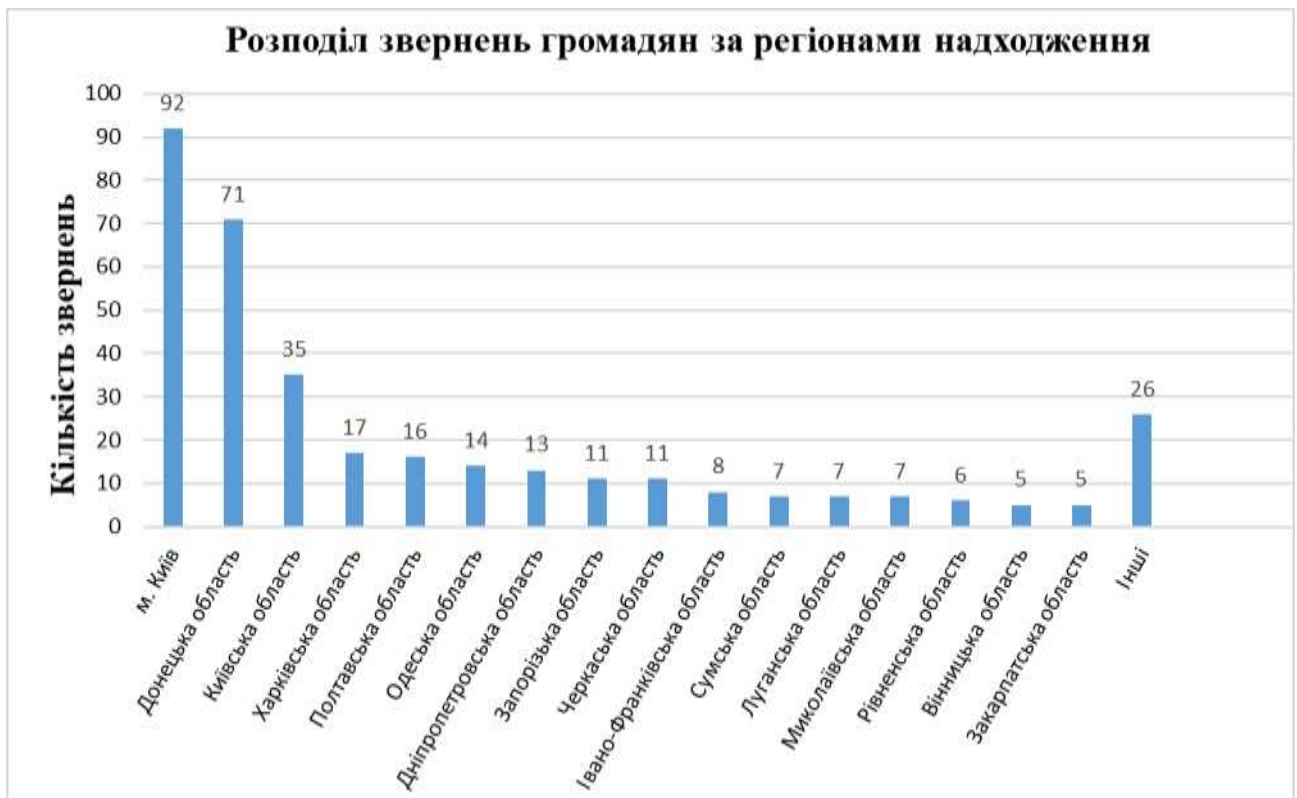
Впродовж періоду третьої сесії Комітет надавав важливе значення питанням розгляду звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, депутатів місцевих рад, що надходили на його адресу. Законодавчою основою розгляду таких звернень були відповідні положення Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію» та інших, Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» та інших.

Звернень (заяв, скарг, повідомлень, пропозицій, запитів, електронних петицій) від усіх категорій заявників (юридичні особи, органи державної влади і місцевого самоврядування, їх посадові особи, громадяни) надійшло понад 3000, з яких від громадян – 361. Вони стосувалися практично всіх сторін суспільного життя і в багатьох випадках виходили за межі предмету відання Комітету. Звернення бралися до уваги, їх зміст вивчався, заявникам надавалися відповіді, роз'яснення, рекомендації, про зміст окремих звернень інформувалися уповноважені на їх розгляд органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

З усього числа звернень громадян України, що надійшли впродовж звітнього періоду, 15 подавалися як електронні петиції, однак не набрали необхідних для підтримки 25000 голосів і розглядалися як звичайні звернення громадян, поштою надіслано 218 звернень, передано на особистому прийомі – 26, засобами електронного зв'язку та телефоном – 100, іншими установами та організаціями – 10.

Розподіл звернень за регіонами надходження є наступним:

- м. Київ – 92;
- Донецька область – 71;
- Київська область – 35;
- Харківська область – 17;
- Полтавська область – 16;
- Одеська область – 14;
- Дніпропетровська область – 13;
- Запорізька область – 11;
- Черкаська область – 11;
- Івано-Франківська область – 8;
- Сумська область – 7;
- Луганська область – 7;
- Миколаївська область – 7;
- Рівненська область – 6;
- Вінницька область – 5;
- Закарпатська область – 5;
- інші – 26.

Розподіл заявників за соціальним статусом, про який вони повідомили у своїх зверненнях такий:

- пенсіонери – 66;
- безробітні – 25;
- особи з інвалідністю – 24;
- працівники бюджетної сфери, державні службовці – 21;
- підприємці – 11;
- учасники бойових дій, війни – 7.

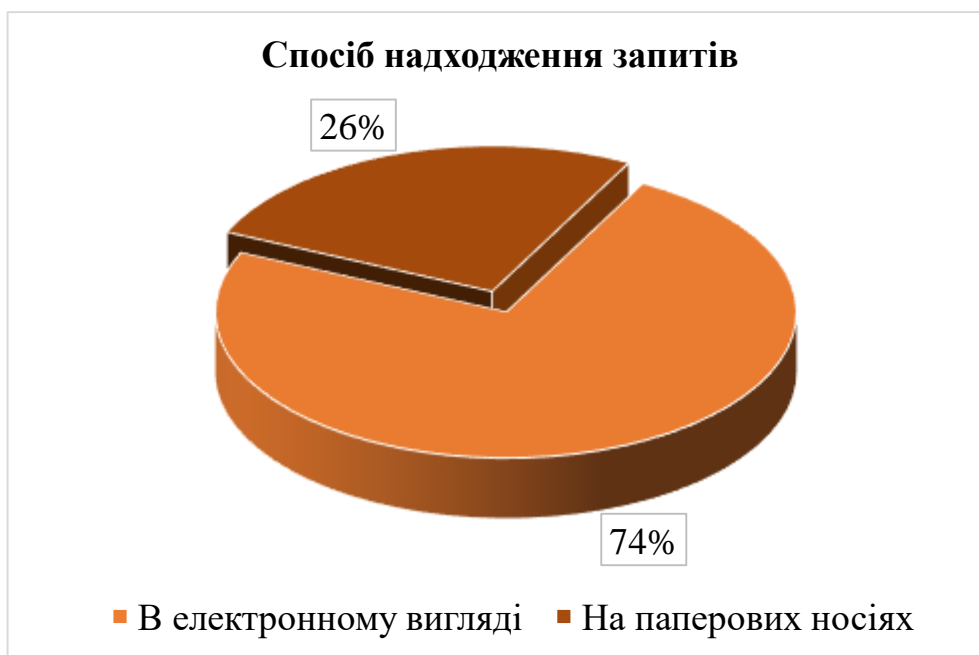
Тематична спрямованість питань, порушених у зверненнях, стосувалася практично всіх аспектів діяльності Комітету, визначених його предметом відання:

- державне будівництво та адміністративно-територіальний устрій – 220;
- діяльність Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України – 96;
- діяльність органів місцевого самоврядування – 85;
- житлова політика – 60;
- забезпечення законності та правопорядку – 52;
- діяльність місцевих органів виконавчої влади – 32;
- соціальна політика, соціальний захист населення – 21;
- аграрна політика і земельні відносини – 19;
- діяльність центральних органів державної влади – 19;
- економічна, цінова, інвестиційна, регіональна політика тощо – 18;
- комунальне господарство – 17;
- праця і заробітна плата – 14.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Протягом третьої сесії Верховної Ради України ІХ скликання на адресу секретаріату Комітету продовжували надходити запити щодо надання публічної інформації з питань, віднесених до предмету відання Комітету. Загалом було опрацьовано 69 запитів, з яких 51 (74%) направлялися в електронному вигляді, а 18 (26%) – на паперових носіях.

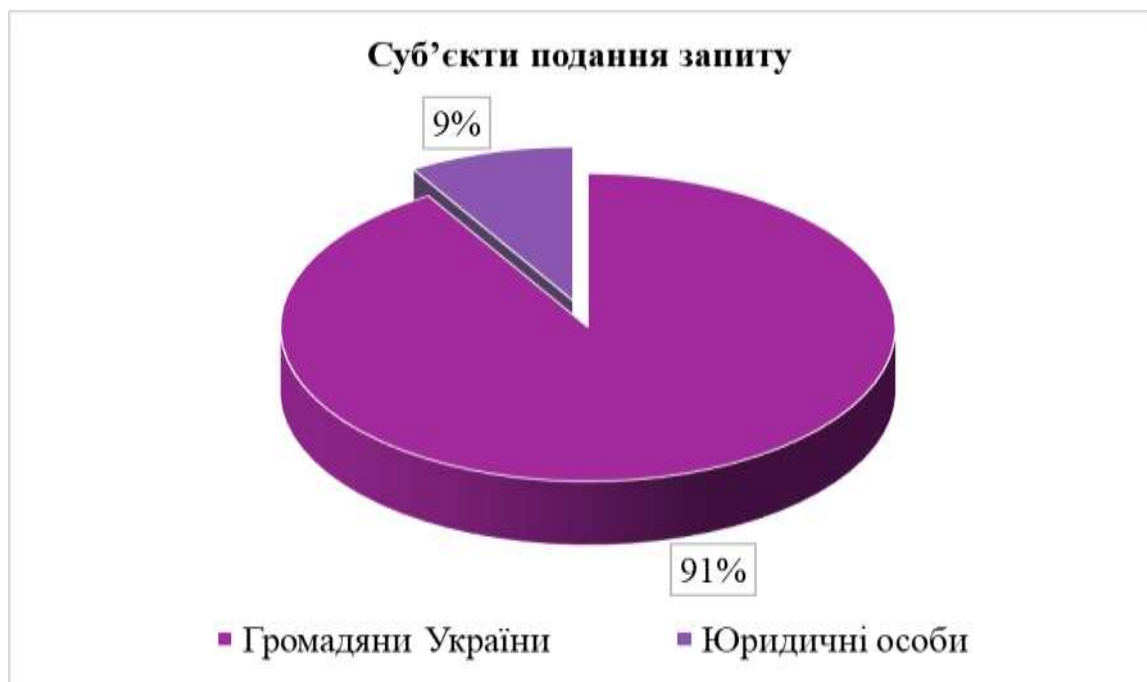

Найбільш запитуваною була інформація статистично-довідкового характеру: надійшло 62 запити відповідного змісту, або 90 % від їх загальної кількості. Разом із тим, 7 запитів (10%) стосувалися правової інформації.

У вказаних запитах порушувалися питання щодо перспективних планів формування територій об'єднаних територіальних громад в областях України та внесення змін до них, встановлення і зміну меж районів, визначення їх адміністративних центрів, найменування населених пунктів, призначення позачергових виборів до органів місцевого самоврядування, надання інформації щодо причин відсутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях, надання копій першої та останньої сторінок окремих актів Верховної Ради України, відомостей про їх опублікування та чинність, проблематики регулювання питань опису та використання державної символіки, утворення та реєстрації органів державної влади як юридичних осіб публічного права тощо.

Ініціаторами 63 (91%) запитів на інформацію, що розглядалися у секретаріаті Комітету, були громадяни України, а 6 (9%) – юридичні особи. При цьому п'ять запитів, що розглядалися, з огляду на приписи частини третьої статті 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації» були переадресовані іншими організаціями – Офісом Президента України та Секретаріатом Кабінету Міністрів України.

Отримані секретаріатом Комітету запити на інформацію відповідали, в основному, вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації». Водночас, окремі запитувачі просили надати інформацію, яку раніше Комітет не створював, яка не надходила на його адресу від інших суб'єктів і яка не була відображена і зафіксована на будь-яких носіях, що були в розпорядженні Комітету.

Незважаючи на вищевказані обставини, всі відповіді на звернення, що реєструвалися як інформаційні запити, передавалися до Інформаційного управління Апарату Верховної Ради України вчасно, в межах граничного п'ятиденного строку розгляду запитів на інформацію, передбаченого Законом України «Про доступ до публічної інформації».

ПРОЗОРИСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

Забезпечення принципів прозорості та публічності в роботі Комітету і його підкомітетів у період третьої сесії Верховної Ради України ІХ скликання здійснювалось шляхом вільного доступу на засідання представників державних органів, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, підприємств, установ, організацій, громадянського суспільства, міжнародних структур, науковців, експертів, працівників засобів масової інформації, трансляції засідань Комітету в мережі Інтернет в режимі реального часу з можливістю її перегляду в будь-який момент, веденням повного аудіозапису та публікацією стенограм засідань Комітету, телевізійних репортажів про них, розміщенням на веб-сайті Комітету у відкритому доступі для всіх користувачів мережі Інтернет порядків денних та протоколів засідань Комітету, прийнятих актів, включно з роз'ясненнями і рекомендаціями з тих чи інших питань, повідомленнями, новинами, анонсами тощо.

Анонси про комітетські заходи та інформація щодо їх перебігу і результати проведення постійно скеровувались до засобів масової інформації, прес-служби Парламенту. Діяльність Комітету, його керівництва та депутатського корпусу транслиювалася телеканалом «РАДА», активно оприлюднювалася на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (45 публікацій у рубриці «Новини» за третю сесію) та на офіційному веб-сайті Комітету (<http://komsamovr.rada.gov.ua>) (84 публікації та посилання у рубриці «Новини»), який є доступним також і в мережі Facebook.

Важливим елементом відкритості роботи Комітету була його взаємодія і співпраця з державними органами, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, громадянським суспільством в особі громадських об'єднань і неурядових організацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових та навчальних закладів шляхом надання експертних висновків, інформаційно-довідкових матеріалів, спільної участі у робочих групах, нарадах, зустрічах, круглих столах, онлайн-конференціях та інших заходах.

Інформування широкого загалу про діяльність Комітету і прийняті ним рішення забезпечувались також через надання відповідей на депутатські запити, звернення юридичних осіб та громадян, безпосереднє спілкування з громадянами на особистих прийомах. Крім того, інформація про діяльності Комітету розповсюджувалась також шляхом підготовки секретаріатом Комітету відповідей на 69 інформаційних запитів, які впродовж третьої сесії передавалися для розгляду Інформаційним управлінням Апарату Верховної Ради України.